

Otázka na animovaný film

Anny Marie Filho

Učím s kinem

Otázka na animovaný film

by Anne Marie Filho

Promítání animovaného filmu by mělo umožnit setkání studentů dílo, zpochybnit ho, formulovat kritický úsudek, vyjádřit a názor, argumentovaný úhel pohledu, debatovat, porovnávat, vkládat do perspektivu, budovat spojení s jinými díly, jinými uměními, jiná média, která se zmocnila stejného předmětu. Toto je příležitost studenti získávají znalosti a rozvíjejí dovednosti které mohou vyzkoušet jindy.

Déšť a ryby © Risa Kimpara

Dvě běžné, ale různé modality dotazování

Když jsou třídy pozvány ke studiu předmětu, ať už je jakýkoli, který nabízí přírody nebo vytvořené umělým stvořením, jako jsou například a text nebo film, lze použít dva způsoby dotazování.

- Soubor pečlivě uspořádaných otázek, často podle stupňů složitosti, je předložena studentům, kteří na ni reagují.
- Dotazování není zastaveno předem, ale je konstruováno podle reflexe studentů, když objeví předmět, který mají studovat, a reagovat; organizace těchto úvah a jejich rozvoj umožní nezbytně k dosažení cílů stanovených pro analýzu, pro pochopení významu, které zůstávají identické v obou modalitách; zájem této sekundy přístupem je vytvořit podmínky pro postupné osvojování metody, autonomie, včetně postupného informování lidí studenti o existenci invariantů ve svých pozorováních. Přízpůsobení jejich věku a úrovni je na učiteli vyzvat studenty, aby přemýšleli o strategiích, které implementují zpochybňovat, analyzovat, chápat, aby je mohli kritizovat, asimilovat, umět si je přivlastnit, znovu použít a rozvíjet.

Pro ilustraci si nyní představíme, že studenti jsou pozváni k prozkoumání filmu Risy Kimpara „Déšť a ryby“.

Udržet cíl image vzdělávání

Promítání animovaného filmu je vždy příležitost nabídnout studentům setkání s a práce, kreativní práce umělecké, podle přístupu o umělecké lekce a tohle bez ohledu na sledovaný cíl.

Zde je vhodné připomenout výukový přístup umělecký takové že ona je formalizované v různých publikace dostupné na Web Eduscol, v sekci věnované těmto učení¹. Důraz je kladen na kvalitu očekává se od těchto setkání s umělecká díla. Studium animovaných filmů může užitečně čerpat inspiraci návrhy v nich obsažené průvodní doklady.

¹ <https://eduscol.education.fr/cid99287/ressources-accompagnement-enseignements-artistiques-aux-cycles.html>

Zejména „Na dosah ruky, na dosah slov, na dosah oka: setkání s výtvarnými díly pro děti od 6 do 9 let“ a „Setkání s díly ve výcviku studenta od 9 do 12 let: odvaž se zkoumat, ptát se, zkoumat, ptát se... stát se průzkumníkem umění“.

Od mobilizace osobní zkušenosti k poznání

Děti jsou dojaté a chápou film ve světle svých zkušeností. Pokud se zde práce formálně liší od těch se kterou jsou studenti obeznámeni, odkazuje v podstatě na zkušenost sdílenou všemi, na déšť, jeho zvuky, zvuky deštníku, velkého nebo malého, se kterým se chceme bavit, třeba školního autobusu. Zapojuje paměť, snadno se ukotví v osobní historii a vybízí ke hře vjemových konotací.

V závislosti na projektu se můžeme na setkání připravit tím, že se před promítáním zaměříme na toto téma „déšť“. Kdo miluje, kdo nemiluje ne? za co? Jaké paměti? jaké obrázky? Budeme moci psát, kreslit, inscenovat se, zkoumat slovní zásobu představil si déšť, než zjistil, co si režisér představoval a co řekl.

Snad bude dílo rezonovat i s dětskou kulturou. Zabývá se velkým množstvím děl, vhodných pro všechny věkové kategorie déšť. Podle věku jim byly předčítány knihy nebo oni sami četli, ve kterých byly postavy konfrontovány déšť, klasiky dětské literatury, jako je album Agnès Rosenstiehl „Mimi Cracra, déšť, ona to miluje!“.

Vzpomenou si na říkanky ve francouzštině: "Prší, je mokro, je žabí párty.", "Prší ovčák", v angličtině, "Rain rain go away"... Budou mít příležitost vidět Gene Kellyho zpívat v dešti? Každopádně pro více P důvodů, osobních, kulturních, sociálních..., studenti již v sobě mají prostředky k pochopení filmu.

Nevědomky nebo nevědomě budou studenti také mobilizovat své znalosti a zkušenosti ze samotné konstrukce příběhu, které zakládají jejich očekávání a které jim umožňují předvídat dobrodružství, která přijdou. Ve filmu Risy Kimpara je Rozvíjení příběhu je originální svou střídmostí. Mohlo by to zmařit aspirace mladých studentů, těch, kteří se mohli živit tyto předchozí zkušenosti položily základy rané kultury literatury a filmu.

Tento film je jak výpravný, s velmi rafinovanou narativní nití, tak i kontemplativní. Mohlo by to být matoucí.

Rue de Paris, deštivé počasí, Gustave Caillebotte, 1877, Art Institute of Chicago

Průzkum

Setkat se s dílem znamená také setkat se s jeho autorem, je to situovat kontext jeho vzniku a jeho distribuce. Studenti by měli být vyškoleni, aby těmito informacím věnovali pozornost. Význam této identifikace bude potvrzen pouze jejím opakováním, rozšířena o další díla, obrazová, hudební, literární... Jde skromně o to, naučit je respektu za autora, za jeho práci a práci jeho týmu. Kromě toho budou schopni budovat poznávání kultur krok za krokem. Jejich díla nesou známky epoch, objevují postupem času „školy“, jak se již dlouho říká pro ostatní umění seskupením, je-li to relevantní, umělce do škol podle země jejich původu, podle jejich století, podle umělecké hnutí, ke kterému patří.

Animované filmy nabízené na platformě jsou prosáklé kulturou svých autorů, ale jsou také široce otevřené na jiné vlivy a samotné složení produkčních týmů je často multikulturní. Všimneme si že většina filmů má názvy v angličtině, že v závislosti na jejich věku a cyklu se studenti naučí překládat. Aniž bychom vstupovali do polemiky, toto použití angličtiny pro filmy vyrobené v zemích, kde to není jazyk úředník podtrhuje proslov k mezinárodnímu publiku, jehož kultura také ovlivní přijetí. V závislosti na ročním projektu budeme moci uchovat stopy tohoto identifikačního díla v „kontextu“ děl.

V případě filmu „Déšť a ryby“ jsou systematicky zapsány informace nabízené ve filmu samotném dvě písmena: japonská abeceda a potom latinská abeceda. Informace v japonštině jsou tak přeloženy do angličtiny.

Název	Déšť a ryby	Název se objeví po 43 sekundách, v japonštině a in Angličtina. Anglické názvy titulů nezačínají s velkým písmenem, jak to vyžaduje konvence. Japonské znaky znamenají "zlatá rybka" a ne ne „déšť a ryby“. Nejsou nepodobní malé čluny stojící na zamlženém obzoru. ☞ = červená. ☞ = ryba.
Autor	Risa Kimpara	japonský režisér
Tým a rozdělení funkcí		Tato informace se objeví na konci filmu.
Scénář, design, střih a animace	Risa Kimpara	4.22
Asistent animace	Yusuke Kazuta	4.22
Hudba	Yusaku Masuda	4.28
Zvukové efekty	Takuji Oe	4.28
Audio mixer	Yoshito Morita	4.28
Výroba	Tokijská univerzita umění	4.28
Režie	Risa Kimpara	4.34
Výroba	Tokijská univerzita umění	4.34
Místo výroby	Tokijská univerzita umění	Zobrazuje se na obrazovce od začátku.
Země výroby	Japonsko	Indukováno Tokijskou univerzitou umění
Termín dokončení	2010	Datum ve spodní části černé obrazovky, poslední obrázek.

Mohou být poskytnuty další informace.

Délka filmu	4.47 sekundy
Technická	2D film
Další informace o výrobě	Film režirovaný Risou Kimpara1 v rámci jejího prvního ročníku na Tokijské univerzitě umění.

Zohlednění všech těchto prvků závisí na projektu prováděném ve třídě a na úrovni studentů. Zdá se však zásadní je, aby si studenti metodicky zvykli jmenovat alespoň autora, aniž by ignorovali natáčení filmu zahrnuje tým a identifikovat rok a místo výroby.

Pokud učitel plánuje se svou třídou natočit animovaný film, může již zde se svými žáky pozorovat jiné funkce vykonávané členy týmu, tolik rolí, které lze následně rozdělit.

Starším lidem se může zdát rozdíl mezi formou tohoto filmu a japonské produkce, kterou viděli.

Jsme zde blíže k zakladatelskému dílu Čiřana Te Weie (1915-2010) a jeho animovaným výbojům nebo k jedinečnosti Isaa Takahaty v Příběhu princezny Kaguya (2013). Ve výběru režiséra jsou patrné prvky japonské kultury.

Vyprávění. Pitch, shrnutí, synopse

Je zajímavé vyzvat studenty, aby ústně a/nebo písemně pracovali na prezentaci navrženého příběhu.

Můžeme dát přednost termínu „hák“ před termínem „pitch“ vypůjčeným z obchodu (prodejný motiv, obchodní argument) a dnes se běžně používá k vyvolání prezentace v jedné nebo dvou větách, které musí vzbudit zájem, obvykle bez odhalení konce. Obecně platí, že tato prezentace, tento „háček“:

- . nastiňuje výchozí situaci
  - . specifikuje znaky
  - . hlásí první událost, která začíná příběh a která může otevřením změnit život postavě (postav).
- jim pole možností, vytváří více či méně silné napětí.

Film „Rain and Fish“ byl předmětem několika těchto krátkých prezentací.

Zde jsou tři, převzaté ze stránek, které citují práci, ke kterým je připojen čtvrtý návrh navržený na anglicky mluvící stránce:

"Jednoho deštivého dne čeká malý chlapec na autobus a popustí uzdu své fantazii. Na mysl se mu vynoří obrazy."

Platforma Films pour enfants

"Během lijáku čeká malý chlapec na autobus ukrytý pod deštníkem a v myšlenkách odchází."

cinemapublic.org

„Za deštivého dne čeká na autobusové zastávce chlapec. Kapky vody šlehaají a dělají vlny v louži.

Najednou, začátek. Zlatá rybka v rybníku..."

3dvf.com

"Jednoho deštivého dne čekal chlapec rozmrzlý na autobusové zastávce. Pitter, kapky deště poskakují a dělají vlny v louži. Když to sledoval, viděl něco [skok]. Když se chlapec podíval do louže, plavala tam červená ryba. Je to příběh o červené rybě, kterou chlapec viděl za deštivého dne." Letterboxd, sociální síť pro milovníky filmu

Složení tohoto háčku a výběr z něj vyplývající je náročný a umožňuje formativní reflexi ze strany studentů.

Ve výše uvedených příkladech je déšť zmíněn v prvních slovech. Je to ona, kdo je hnacím motorem akce, která zdvojnásobuje intenzitu, vytváří louže, zrcadla pro dítě. Když se zastaví, zastaví se i film.

Můžeme pracovat i na ještě kratších tvarech, jmenné frázi nebo sloganu doprovázejícím nadpis.

Napsání „pitch“ může být první nebo novou příležitostí ke zpochybnění zvoleného titulu.

Studenti budou pozorovat rozdíl mezi japonským názvem, který znamená „zlatá rybka“, a anglickým názvem, který se překládá jako „déšť a ryby“. Proč tento rozdíl, který režisér předpokládá? Jaký je zájem prvního, co druhého?

Jaký jiný titul by si studenti představovali? Na způsob La Fontaina, „Dítě, déšť a ryba“, který odkazuje více k příběhu, bez explicitní morálky zde? Nebo, velmi odlišné, „The Wait“, „Snění v dešti“, které překládá situaci dítěte, jeho myšlení. Studenti mohou přijít s mnoha odpověďmi.

Třída bude také moci porovnat název filmu s názvy jiných tvůrců, básníků, malířů, hudebníků...

díla, která zasvětili dešti, jako jsou díla citovaná na konci tohoto dokumentu.

Shrnutí je delší a vypráví celý příběh. Termín „synopse“, zahrnutý do lexikonu kinematografie, může být považováno za synonymum a jako takové prezentováno studentům ve věku 9 až 12 let. Shrnutí „Déšť a ryby“ některé snadno překonatelné obtíže, na jedné straně kvůli prolínání denního snění v reálné zkušenosti, na straně druhé je způsobeno množstvím výkladů týkajících se postav a vazeb, které je spojují. Souhrn se ptá studenti identifikovat místo, postavy, vazby, které je spojují, akci, do které se zapojují.

Místo, výzdoba

Film neukazuje konkrétní prostředí. Vzácná vodítka podporují hypotézy:

Vizuální stopy:

- . Bílá bariéra (v 0,23)
- . Podlouhlý znak (0,48), kterému rozumíme, označuje autobusovou zastávku
- . Autobus nebo autokar
- . Načrtnuté stromy a budovy (od 3,29)

Zvukové signály:

- . Zvuk jízdy aut
- . Zvuk autobusu a jeho pneumatických dveří.

Studenti podle své osobní zkušenosti lhostejně poznají město, vesnici, vesničku, silnici, kampaně, ale jen stěží budou moci jít dále a potvrdit své hypotézy. Akce by se mohla odehrávat na místech, v různých zemích.

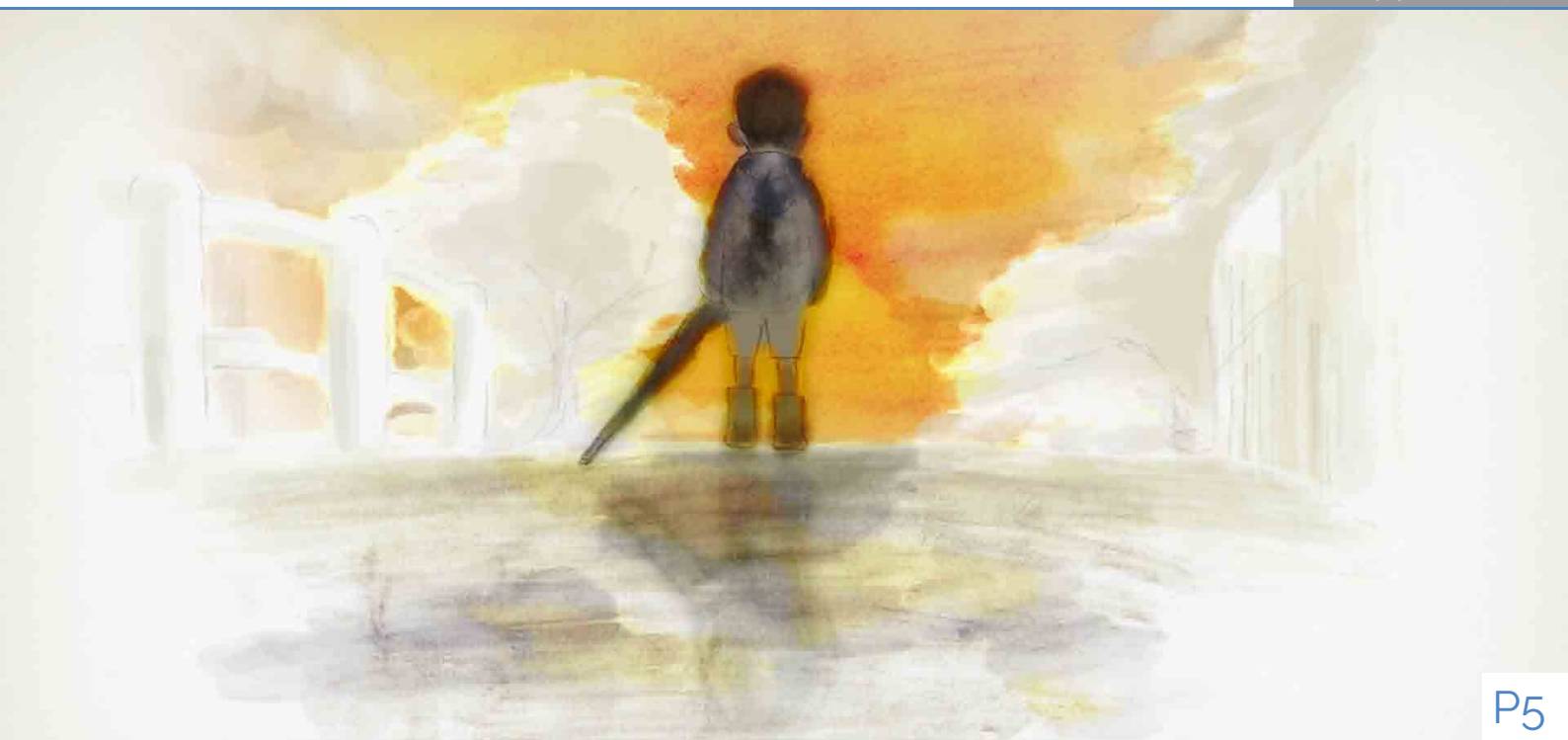
Děšť pak odlesky způsobené návratem slunce skryjí nebo přehluší prvky výzdoby. Pozornost je taková zaměřeno na dítě, deštník, autobus, pár podstatných prvků pro příběh a především na déšť a pak na slunce kteří jsou zásadními aktéry a kteří živí emoce dítěte.

Během prvního setkání mezi Satsuki, Mei a Totorem ve filmu „Můj soused Totoro“ (Hayao Miyazaki, 1988), dešťová clona také skryje šedý dekor tím, že jej roztrhne. Vzpomněl si režisér na tuto epizodu filmu?

Děšť a světlo mají rozpouštěcí schopnosti. Rozpuštění prvků dekoru zvýrazňuje zvolené barvy, přesné tvary mizí a dítě se vyvine do všudypřítomné šedé barvy, poté do jasnosti oranžovo-žluté. Pár odstínů stěží rozlišuje boty malého chlapce, jeho lehce namodralé oblečení, jako variace šedé.

Svět deště je monochromatický jako Te Weiova voda. Červená ryba, zlatá ryba, přináší zlatou barvu, která pak dosáhne celé oblohy, v okamžiku, kdy konečně dorazí očekávaný dospělý. Barvy dekoru se shodují s pocity, emoce dítěte, je znamenají stejně jako jejich příčina.

Děšť a ryby © Risa Kimpara

Postavy

V tomto dekoru impresí je hlavní postava identifikovatelná. Je to dítě. Jeho malá velikost se vyznačuje:

- . Proporce dítě/deštník
- . Proporce dětské/autobusové zastávky
- . Proporce dítěte/dospělého z ptačí perspektivy v poslední části (obrázek zobrazující jej vedle dospělého).

Je to pravděpodobně malý chlapec, pokud to interpretujeme v tomto smyslu:

- . Jeho oblečení, které je dětské a častěji ho nosí chlapec, ale třída může mít chtít o tom diskutovat

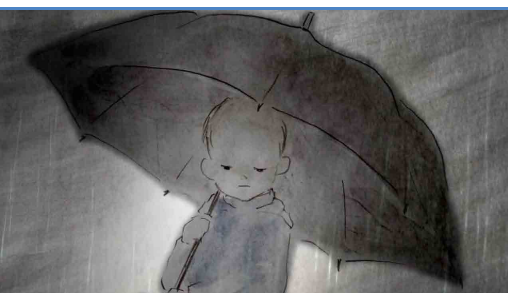
- . Jeho krátký účes, ale o tom budou moci diskutovat i studenti.

Autoři výše uvedených hříšť jednomyslně uznávají malého chlapce.

Kresba také poskytuje vodítka o stavu mysli dítěte.

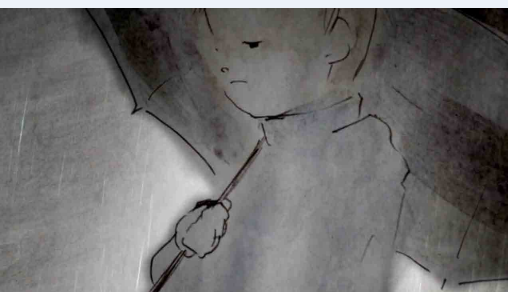
- . Jeho tvář: oči, ústa jsou výrazné.

Ústa jsou vyrýsovaná, „promačkaná“ linkou, která dokáže vyjadřovat smutek, chmurnost, radost, překvapení.

Dítě přejde od smutku k potěšení z objevování kočky, pak k údivu snění před radostným nalezením očekávaného dospělého. Všechny tyto pocity jsou označeny v jedné linii. Způsob, jakým táhne deštník, zvyrazňuje dojem smutku.

Kolem dítěte jsou ostatní postavy nepřesné.

- . Zvířata, skutečná jako tmavě zbarvená kočka, která mňouká a prchá z vody; skutečný a zároveň neskutečný, jako tyto zlaté rybky, které se množí během snění a kteří létají.

- . Ženská postava, jako metamorfóza jedné z těchto ryb, která představuje polibek na víčko dítěte.

- . Mužská postava, která na konci zasahuje, hladí vlasy dítěte, než se s ním znovu vydá na cestu.

Dospělí, v dětských snech stejně jako ve skutečnosti, jsou něžní a chrániče. Jejich přítomnost je spojena s potěšením a štěstím. Studenti bude formulovat hypotézy. Nepochybně budou chtít v člověku rozpoznat otce, že dítě čeká a bude muset tento výklad zdůvodnit. Budou také soudit že vysněná žena je obrazem matky, na kterou dítě myslí? matka nepřítomné ve skutečnosti, ale přítomné v představách malého chlapce.

Zdá se, že ženská postava se zrodila z metamorfózy zlaté rybky, ryby d'or, jak říkáme v angličtině, "goldfish". Ona, jejíž zlaté vlasy odvíjí se jako zahalené ploutve ryb, rychle mizí.

Proměna zvířat v člověka a naopak je univerzálním tématem a objevuje se v mnoha legendách, v Japonsku i v jiných zemích.

Hayao Miyazaki, čtenář Ovidia a otevřený západní kultuře, toho využil představivost složením „Ponyo on the cliff“ (2008), příběhu a zlatá rybka holčička, ne bez inspirace, z dlouhé cesty, Andersenem.

Děšť a ryby © Risa Kimpara

Akce

Prší. Dítě, které za sebou táhne deštník, jde směrem k autobusové zastávce.

Od 0,15 do 0,39 dítě přechází pole zleva doprava, vypadá smutně a táhne deštník. Pohyb je podtržen střídání záběrů, zobrazení dítěte zblízka a poté středního záběru. Každá změna plánu nám umožňuje nahradit Přesuňte dítě doleva od obrázku a opakujte tento pohyb zleva doprava.

Výstřel 0,30/0,31 překrývá dva výstřely.

Při několika příležitostech film překryje dva obrazy, což znamená přechody s velkou plynulostí.

Od 0,31 do 0,39 dítě překročí pole a zmizí, opustí rámeček napravo a nechá prázdné místo, aby se mohlo objevit a pak titulní postavy zmizí.

V čase 0,47 až 0,54 film ukazuje dítě stojící na zastávce.

Dítě stojí na autobusové zastávce. Autobus přijede, zastaví a pak odjede.

Od 0,55 do 1,07 vjíždí autobus na pole zleva, přejíždí a poté zastaví, před opuštěním rámu doprava.

Zvuková stopa poskytuje informace o pneumatickém otevírání dveří pak zavřete, aniž bychom je viděli na obrázku.

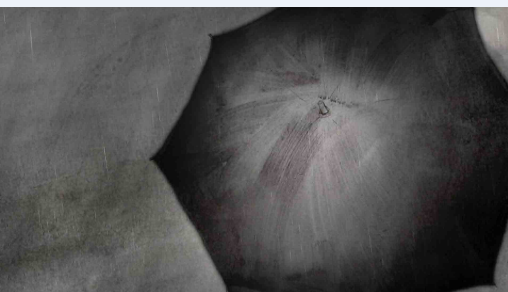
Dítě se do autobusu nedostalo. Zůstal, čeká pod vytrvalý déšť.

V 1,08 mizející autobus odhalí dítě, stále stojící na zastávce. my možná si myslel, že nastoupí do autobusu a bude překvapený, když ho uvidí.

Liják přibývá. Dítě otevře svůj deštník, který rezonuje.

Od 1,09 do 1,16 má dítě plné ruce práce s otevíráním deštníku.

V 1,17 deštník pokrývá téměř celé pole, pak je dítě vidět dovnitř close-up (1,18) a medium-shot (1,19), přičemž oba snímky se překryjí v 1,19.

Připojí se k němu kočka a uchýlí se k němu pod deštník.

Dítě čeká a pár sekund je věnováno tomu, aby se mu takhle ukázal, žluč, nečinný. Nápad ho pak napadne (1,31, překrývající se obrázky) hrát si s jeho deštník (1,31 až 1,42). Zatímco je záběr stále zblízka, dítě je vidět málo postupně mírně klesá, jako by pohled na něj nabíral výšku, ve sledování záběru, který je jak zadní, tak vertikální. Od 1,42 do 2,05 pozornost dítěte je pohlceno mňoukáním kočky, které zůstává mimo obrazovku. Dítě je nyní ve středu obrazu a ve 2,00 nový vertikální pohyb vám umožní objevit kočku.

2,05 odhaluje dítě na autobusové zastávce, jak jsme viděli dříve (srov. 1,19), ale pod jeho deštníkem se kočka uchýlila. Dítě už není samo.

Déšť a ryby © Risa Kimpara

Dítě a kočka pozorují svůj odraz v louži. Dítě objeví zlatou rybku, která je začne kolem něj poletovat v doprovodu roje dalších točících se ryb. Objeví se ženská postava směje se, políbí dítě na tvář, než zmizí.

Následující obrázek (2.20/2.11) je překvapivý. Vypadá to jako nízký úhel, ale je to odraz, který vysvětluje tento efekt. Postavy jsou rozděleny v odrazu louže (2.12-2.20), dva světy pak koexistují a ve vodě se rozvine vesmír neobvyklý.

Zlatá ryбка se objeví ve 2.25, jako by se zrodila z kapky vody, která zabírá obraz od 2.21 do 2.25. Zdá se, že umírá ve 2.38 a je znovuzrozen ze dvou rukou, které ho berou, ho ukryje a pak ho nechte uniknout, jako to děláte s ptákem (2.39-2.45). Tihle dva nezdá se, že by ruce byly těmi dítětem, které se stává ohromným divákem letu ryby, pak všech ryby kolem něj. Obraz ho staví do středu, zblízka, zblízka, ve středním záběru také proto, aby objevil balet z mnoha ryb kolem něj (2.55-3.03, superpozice). Ve 3.10 nám detail umožňuje zachytit polibek, který žena se světlými vlasy pózuje na víčku, než zmizí (3.13, několik obrázků překrývajících se, aby označovaly rychlost pohyb). Dítě zůstane samo a pak zmizí.

Prázdné pole, zametané stále více žlutými a růžovými barvami, protíná zlatá ryбка zdola nahoru a zprava vlevo (3.20). Ryba zmizí v hloubce ostroti (3.21).

Slunce se vrátilo. Ryby zmizely, ale obloha, opět slunečná, je jejich barva. Kočka odejde. Dospělý, pravděpodobně mimo autobus, je nyní s dítětem. Něžně ji hladí po hlavě. Dospělý a dítě odcházejí společně.

Nebe pozlacené sluncem zaplňuje celé pole od 3.22 do 3.28. Oranžové tvary na obloze připomínají tvar ryb červená, kulatost těla, protáhlý trojúhelníkovitý ocas. Siluety dítěte a kočky, zády k obloze a ve výzdobě se znovu objevují, duplikované ve svém odrazu na zemi, zatímco pohled na ně kladený ustupuje, jako by pod vlivem ze zadního záběru. Zavřený deštník potvrzuje, že déšť ustal. Kočka opouští dítě (3.36). Ve 3.55 jsou obrázky na sebe a dítě je viděno shora, jeho hlava je uprostřed a jeho obličej se odráží v louži, která dítě, stále fascinované, dál sleduje. V odrazu se za ním objeví stín (4.05). Dítě je rozšiřuje oči. Otočí se a čelí příchodu (4.08), jehož pohled si film osvojí a který zůstává mimo plátno. Dítě je tak viděno v potápění, překvapený, bez úsměvu. Velká a široká ruka vstupuje do rámu z horní části rámu a spočívá na jeho hlavě (4.12) kterou pokrývá. Dítě zavře oči a znovu je otevře, nyní se usmívá (4.14), dokonce se stále více a více červená více (4.15). Jeho šťastná tvář je umístěna na autobusu (4.16), který opouští rám tím, že vystupuje rámem vpravo a který přitom odhaluje dítě a dospělé, který nyní drží deštník. Dospělý natáhne ruku k dítěti (4.18) a dvěma siluetám, které zmatený v profilu (4.20) nyní se pohně doleva a slábně. Pole je prázdné (4.20/4.22) dokud objeví se kredity. Dospělý a dítě se znovu objeví uprostřed, za jmény členů týmu. Jejich záda jsou a zdá se, že míří do hlubin pole.

Mimo kameru je prostor příběhu, který se neobjevuje v záběru. Pole je viditelný prostor uvnitř rámu. Autor využívá mimo kameru, aby před divákem na okamžik skryl to, co vidí dítě: kočku, dospělého.

Rozšíření:

Na základě vodítek nalezených ve filmu mohou být studenti požádáni, aby si představili, co se stalo předtím, aby uvedli křestní jméno k dítěti, aby vymyslel svůj příběh, ten, který ho vede k tomu, aby prožilo okamžiky vyprávěné filmem.

Déšť a ryby © Risa Kimpara

Téma

Definice tématu zde může vyvolat diskusi ve třídě.

Zdá se, že jádrem vyprávění je téma čekání.

Může však být zajímavé jej charakterizovat: nečinný, osamělý...

Významné je také téma deště. Svědčí o tom název, který v angličtině obsahuje slovo „rain”.

Zpracováno je i téma dětství: schopnost snít, představovat si, schopnost opustit realitu k její reflexi, k rozmístit kolem sebe vesmír objevený v sobě a/nebo v legendách, pohádkách... ale také ve vztahu k dospělým tyto ženské a mužské postavy. Postava otce je rozpoznatelná, postava matky je vysněná. Byla by matka nepřítomný, nemocný jako v Můj soused Totoro od Miyasaki, kde dvě malé holčičky, Satsuki a Mei, žijí samy se svým otcem?

Koinobori v Japonsku, Dmitri Popov

Hiroshige, 1895. Brooklynské muzeum

Vzor létající ryby

Létající ryby hrají v japonské kultuře důležitou roli. Jsou zastoupené v Koi Nobori, doslova „kaprů streamery”, což jsou větrné rukávy ve tvaru koi kapra, vyrobené pro „Tango no sekku”, „kluká strana (sekku)”. Silní kapři plavou proti proudu s odvahou, která jim vysloužila tuto poctu. Tento vzor „létající ryby”, jehož název Japonec, „zlatá rybka”, podtrhuje důležitost, staví denní snění do středu filmu, vnitřní život malého chlapce, odhalený na chvíli zjevem ryby.

Zvuková stopa

Soundtrack filmu je zcela bez dialogů. Odhodlání, dělá více než podporu, posiluje zrakové vnímání, orientuje jej. Podtrhuje kompozici, pohyb, vymezuje momenty, podporuje, podporuje smysl, pomáhá k pochopení. Může snížit polysémii obrázků.

Poslouchejte, aniž byste viděli

Pokud má projekt upozornit studenty na důležitost tohoto soundtracku, je možné navrhnout, aby si ho poslechli předtím, než viděla film, pro sebe, a pak nechala studenty formulovat hypotézy založené na tomto poslechu. Soundtrack Rain and Fish se skládá ze tří částí, které jsou uchu zřejmé.

. V prvním slyšíme, že prší, někdo jde, auta jedou, "auto" zastaví a zase se rozjede, ale děti mohou poznat zvuk pneumatických dveří autobusu, zvonek předcházející mňoukání.

Umožní jim jejich osobní zkušenost také být pozorní vůči bušení deště na deštník?

. Ve druhém pokrývá zvukové pole hudba, jako u xylofonu, přerušovaná zvukem deště.

Zpočátku je pomalý, pak velmi rychlý, pak se zase mění.

. Konečně ve třetím už déšť není slyšet. Zvonek slabě zazvoní a pak zmizí.

Auta jezdí s hlukem, který jejich pohyb vytváří na mokré zemi, vozidlo zastaví, někdo jde, ptáci pláčou, vozidla stále jezdí, několik kroků, pak poslední zvuk, zvuk kapky vody.

Tento soundtrack je složen ze zvuků známých mladým studentům, kteří budou schopni formulovat hypotézy, které film potvrdí nebo zneplatní. Druhý díl dokáže vzbuzovat zmatek a kromě vytrvalého deště nemá žádné zvukové vodítko, s jistotou odkazuje na realitu. Kam zmizel chodec, kočka, vozidla?

Zmizení těchto zvukových prvků vyvolává otázku, zda signalizuje mizení skutečného a známého světa.

Poslouchejte a identifikujte původ zvuků na obrázku

Při promítání se studenty je zajímavé zvyknout si na rozlišování:

. Zvuky, které patří k reprezentované realitě.

(Příklad: déšť, který vidím na obrázcích).

Jsou to přesně ty, které obvykle slyšíme? je v tom rozdíl?

mezi běžným prožíváním těchto zvuků dětmi a jejich restitucí v film? Zde jsou zvuky realistické, ale pozornost přitahuje jejich rozlišování, zvýraznění například pádu kapky vody.

. Zvuky, jejichž původ není v reprezentované realitě.

(Př.: hudba, kterou nikdo nehraje v představované realitě).

Takže režisér přidal tuto hudbu. Je zajímavé se ptát proč zvláště když se v tomto filmu objevuje pouze ve velmi konkrétním okamžiku, postupuje z pomalého do rychlého a poté opět zpomaluje. Studenti nepochybně uvidí že doprovází tanec létajících ryb, že zvuk nástrojů je velmi blízko kapkám deště.

Hudba se shoduje se sněním, s pohybem představivosti, která se rodí, vyvstává z dětského zážitku deště, umocněného osamělostí čekání líný. Zdůrazňuje metamorfózu reality, která však zůstává výchozí bod snění: velmi skutečný zvuk deště, spojený na okamžik s kočičí zvonek, se stává křišťálově čistou hudbou. Voda se stává nástrojem hudba a padající kapky rezonují jako čepele xylofonu.

U zvuků v kině se můžeme odkázat na jasná a ilustrovaná vysvětlení na webu:
<http://upopi.ciclic.fr/vocabulaire/glossaire>

Sledujte film bez zvuku

Je to často praktikovaný cvik, což nám umožňuje navrhnout jednu popř více zvukových stop a analyzovat jak ovlivňují přijetí filmu.

Studenti jsou vždy pozorní k variacím významu a emoce vnímané podle voleb zvuk implementován.

Studenti také něco změní mezi hudbou a zvukovými efekty.

Síťový film

Dětská literatura

Existuje nepřehledné množství děl zabývajících se zážitkem z deště.

Proč si nevybrat díla, která nabízejí pozitivní vizi deště?

Básně na téma dešť...

„Prší“, Les Ziaux, Raymond Queneau (1943), báseň plná veselosti, kterou budou studenti moci napodobovat jako mladí Oulipienové.

„Pluie“, À la borde du temps (1984) a „Le loup vexé“, Enfantasques (1974), Claude Roy, poetické a zábavné texty.

„Pluie“, Les Stances, Jean Moréas (1899), osm melancholických veršů, které mohou odrážet dětské snění.

„Déšť“, Předpojatost věcí, Francis Ponge (1942), neobvyklá evokace spojená se zvuky a formami, v vývoj blízký tomu filmu.

„Pláče v mém srdci“, Romance beze slov, Paul Verlaine (1874). „Barbara“, texty písní Jacques Prévert (1946).

Animované kino

„Můj soused Totoro“, Hayao Miyazaki (1988). „Ponyo on the Cliff“, Hayao Miyazaki (2008)

Malovat

„Déšť, pára a rychlost“, William Turner, 1844, Národní galerie, Londýn.

„Déšť na město“, Takeushi Seiho, mezi 1864 a 1942, Musée d'Orsay, Paříž.

„Studie mořské krajiny s dešťovým mrakem“, John Constable, 1828, Royal Academy of Arts, Londýn.

Srovnání děl japonského malíře Hiroshige a děl, která inspiroval, „japonství“ Vincenta van Gogha:

„Náhla sprcha přes most Shin-Ohashi a Atake“, 1857, Hiroshige, Knihovna Kongresu Spojených států a **verze Vincenta van Gogha „Most v dešti, po Hiroshige“, 1887, Museum, Amsterdam.**

„Wheat Field in the Rain“, 1889, Vincent van Gogh, Philadelphia Museum of Art.

Chráněno před deštěm, Hanabusa Itchō. 1709. Metropolitní muzeum umění

Hudba

„Kapka vody“ (Prelude opus 28 č. 15), 1838, Frédéric Chopin.

„Zahrady v dešti“ (tisky), 1903, Claude Debussy.

Claude Debussy prohlásil, že se před skládáním těchto výtisků podíval na obrazy Turnera v Londýně.

<https://admin-ressources.philharmoniedeparis.fr/0769180-estampes-de-claude-debussy.aspx>

„Rain Tree, pro dvě marimby a vibrafon“, 1981, Toru Takemitsu.

Tento japonský skladatel zasvětil několik děl dešti, zejména v 80. letech. Tento, s nímž se hraje bicích nástrojů, je „imitativní“ a dokáže probudit fantazii žáků.

<https://edutheque.philharmoniedeparis.fr/doc/CIMU/0962799>